

**Pozměňovací návrh poslanců
Kateřiny Valachové a Heleny Válkové**

**k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění
pozdějších předpisů, a zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších
předpisů**

ke sněmovnímu tisku č. 984

984/_____

I. Na konci názvu zákona se doplňují slova „, a zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů“.

II. Za ČÁST DRUHOU, Změna občanského soudního řádu, se vkládá nová ČÁST TŘETÍ, která včetně nadpisu zní:

„ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o zvláštních řízeních soudních

Čl. V

Zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění zákona č. 87/2015 Sb., zákona č. 161/2016 Sb., zákona č. 189/2016 Sb., zákona č. 298/2016 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 334/2016 Sb., zákona č. 460/2016 Sb., zákona č. 296/2017 Sb., zákona č. 303/2017 Sb. a zákona č. 343/2020 Sb., se mění takto:

1. Za § 22 se vkládá nový § 22a, který včetně nadpisu zní:

„§ 22a

Opis z evidence Rejstříku trestů

Pro potřeby řízení ve věcech opatrovnictví člověka, ve věcech osvojení a ve věcech péče soudu o nezletilé se soudu na jeho žádost vydá opis z evidence Rejstříku trestů. Žádost o vydání opisu z evidence Rejstříku trestů a opis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup.“.

Dosavadní ČÁST TŘETÍ se označuje jako ČÁST ČTVRTÁ a dosavadní čl. V se označuje jako čl. VI.

ODŮVODNĚNÍ

K bodu I:

V návaznosti na rozšíření předloženého návrhu zákona o novelu zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních (dále jen „zákon o zvláštních řízeních soudních“ nebo „z. ř. s.“), se navrhuje upravit název zákona.

K bodu II (Změna zákona o zvláštních řízeních soudních):

K § 22a z. ř. s.

Je-li osoba odsouzena za trestný čin, zapisuje se tato skutečnost do evidence Rejstříku trestů podle zákona č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů. Z této evidence lze získat o každé zapsané osobě výpis, v němž jsou uvedena aktuální dosud nezahmlazená odsouzení. Jestliže je třeba ověřit, zda osoba za sebou nemá trestné činy včetně případného zahmlazeného odsouzení, kdy se již na pachatele hledí, jako by nebyl odsouzen, uvedená informace je k dispozici pouze v opisu z evidence Rejstříku trestů. Toliko opis tak dává komplexní a ucelenou představu o kriminální minulosti a spáchaných trestných činech ze strany konkrétní osoby.

Zákon o Rejstříku trestů však v § 10 přístup k opisu z evidence Rejstříku trestů omezuje. Přístup k nim mají v zásadě jen orgány činné v trestním řízení pro účely trestního řízení a dále jen ve velmi omezené míře a v taxativně jmenovaných případech též Ministerstvo spravedlnosti. Jiné orgány mají k opisu přístup pouze tehdy, stanoví-li tak zvláštní zákon.

Nedávné zkušenosti přitom ukázaly, že v některých řízeních vedených podle zákona o zvláštních řízeních soudních může nemožnost soudů vyžádat si opis vést k nežádoucím důsledkům. Jedná se o řízení, v nichž se rozhoduje o svěřeni nezletilého do péče jiné osoby nebo ve věcech opatrovnictví člověka, popř. ve věcech osvojení. Za této situace je velmi žádoucí, aby soud mohl při volbě opatrovníka či osvojitele zohlednit, zda nebyl potenciální kandidát v minulosti odsouzen za trestné činy, jež mohou jeho důvěryhodnost a schopnost řádně se o svěřenou osobu postarat zpochybnit. V opačném případě nelze zcela vyloučit, že bude nezletilý svěřen do péče osoby, jež mu může úmyslně poškodit zdraví nebo ohrozit jeho život. V praxi se uvedené případy bohužel již vyskytly.

Ze všech těchto důvodů se navrhuje, aby napříště soudy rozhodující v řízeních o opatrovnictví člověka, o osvojení a ve věcech péče soudu o nezletilé mohly na svoji žádost opis z evidence Rejstříku trestů získat a informace z něj při volbě opatrovníka či osvojitele zohlednit. Bude tím zabezpečeno, aby se svěřovaná osoba nedostala do péče někoho, kdo byl v dávnější minulosti odsouzen za závažný trestný čin, a představuje tak pro tuto osobu zdroj nebezpečí, před kterým je vhodné ji uchránit.

Žádost o vydání opisu i samotný opis se vyřizují elektronicky, což vyplývá již ze samotného zákona o Rejstříku trestů (konkrétní postup stanoví např. § 16 cit. zákona). Navrhuje se však v souladu s legislativní tradicí uvést tuto skutečnost přímo do zákona o zvláštních řízeních soudních, aby byla zřejmá na první pohled.

PLATNÉ ZNĚNÍ S VYZNAČENÍM ZMĚN

Změna zákona o zvláštních řízeních soudních

§ 22a

Opis z evidence Rejstříku trestů

Pro potřeby řízení ve věcech opatrovnictví člověka, ve věcech osvojení a ve věcech péče soudu o nezletilé se soudu na jeho žádost vydá opis z evidence Rejstříku trestů. Žádost o vydání opisu z evidence Rejstříku trestů a opis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup.